

हॉलोडोमोर गाझामध्ये

माझे गाझातील सर्व मित्र एकच गोष्ट सांगत आहेत: बाजारपेठा रिकाम्या आहेत, **अन्न** उपलब्ध नाही. अगदी ज्यांच्याकडे पैसे आहेत त्यांच्यासाठीही नाही.

गाझातील दुष्काळ: मानवनिर्मित आपत्ती

गाझातील लोक सध्या जे अनुभवत आहेत, ती मानवतावादी संकट नाही, तर एक नियोजित आपत्ती आहे. ही केवळ भूक नाही, तर **शस्त्र बनवलेला दुष्काळ** आहे. जागतिक अन्न कार्यक्रम (WFP) नुसार, गाझातील २.१ दशलक्ष रहिवाशांपैकी १००% लोक तीव्र अन्न असुरक्षिततेला सामोरे जात आहेत, आणि जुलै २०२५ पर्यंत ४९५,००० लोक भयंकर भुकेला सामोरे आहेत. या आकड्यांमागील वास्तव असे आहे की, या टप्प्यावर गाझातील प्रत्येकजण भुकेला आहे. गेल्या २१ महिन्यांपासून लोक आधीच कृश झाले आहेत. अनेक प्रौढांनी त्यांच्या शरीराच्या वजनाचा ५०% हिस्सा गमावला आहे, आणि मुलं, ज्यांच्या विकसनशील शरीरांना सतत ऊर्जा, प्रथिने आणि इतर पोषक तत्वांची गरज आहे, ती जवळजवळ माणसासारखी दिसत नाहीत. त्यांचे हात आणि पाय कृश, बऱ्याचदा टणक्या सारखे बारीक, थोडेसे स्नायू किंवा चरबी आणि नाजूक हाडे असतात. त्यांचे धड कृश आहे, बरगड्या ताणलेल्या त्वचेखाली तीव्रपणे बाहेर येतात. त्यांचे डोळे असमानतेने मोठे दिसतात, चेहरा खोलवर गेला आहे - डोळे त्यांच्या खोबणींमध्ये खोलवर गेलेले, गालाची हाडे ठळक, आणि हनुवटी अविकसित, हाडांची घनता, स्नायू किंवा चरबी नसलेली.

इस्रायलने गाझावर लादलेल्या पूर्ण बंदीने, पंतप्रधान बेंजामिन नेतन्याहू, संरक्षणमंत्री इस्रायल कॅट्झ आणि अर्थमंत्री बेझालेल स्मोर्ट्रीच यांनी २ मार्च २०२५ पासून लागू केलेली, या भयंकरतेची पातळी पुढे नेली आहे. आता १४१ दिवसांपासून रस्त्यावरील दोन दशलक्ष लोकांना कोणतीही मानवतावादी मदत, अन्न किंवा औषधे येण्यास परवानगी दिली गेली नाही. युरोपियन युनियन आणि इस्रायल यांच्यातील गुप्त करारामुळे अलीकडील मदतीच्या अपेक्षेने व्यापाऱ्यांनी त्यांचे शेवटचे साठे सोडले. पण मदत कधीच आली नाही. रात्रभर शेल्फ रिकामे झाले, आणि दुष्काळाने पकड घेतली. बाजारात अन्न उपलब्ध नाही, अगदी यशस्वी निधी संकलन मोहिमांमधून पैसे असलेल्यांसाठीही. कणिक, मसूर, भाज्या किंवा बाळांसाठी दूध पावडर नाही. लोक रस्त्यावर भुकेने खरोखर कोसळत आहेत. उरलेली रुग्णालये गंभीर कुपोषणाने ग्रस्त रुग्णांच्या ओघाला हाताळू शकत नाहीत, आणि त्यांच्याकडे अन्न किंवा संपूर्ण पेरेंटेरल न्यूट्रिशन (TPN) उपचारासाठी नाही. या टप्प्यावर डॉक्टर आणि परिचारिका देखील भुकेले आहेत - पण ते शक्य तितके पुढे चालू ठेवतात.

स्टालिनग्राडच्या ऐतिहासिक घेरावापेक्षा वेगळे, इस्रायल सर्व सीमा आणि क्रॉसिंग नियंत्रित करते. तस्करी नाही आणि गाझातील लोकांसाठी बाहेर जाण्याचा मार्ग नाही. दोन दशलक्ष लोक जगाच्या डोळ्यांसमोर भुकेने मारले जात आहेत. हा स्वसंरक्षण नाही, ही **नाश** मोहीम आहे, जी थंड, गणनापूर्ण हेतूने आणि बहुतेक पाश्चिमात्य सरकार आणि माध्यमांच्या सहभागाने अंमलात आणली जात आहे.

कायदेशीर उल्लंघन: आंतरराष्ट्रीय कायद्यांतर्गत नरसंहार

इस्रायलच्या कृती आंतरराष्ट्रीय मानवतावादी कायद्याचे (IHL) उघड उल्लंघन आहे. जिनिव्हा संमेलनांच्या अतिरिक्त प्रोटोकॉल I च्या कलम 54 मध्ये नागरी व्यक्तींच्या जगण्यासाठी आवश्यक असलेल्या वस्तूंवरील हल्ले निषिद्ध केले आहेत - अन्न, पाणी, शेतीजमीन. इस्रायलने गाझाच्या शेतीच्या जमिनी उद्ध्वस्त केल्या, लोकांना मासेमारी किंवा अगदी मृत्यूच्या शिक्षेच्या धमकीखाली पोहण्यास मनाई केली आणि पिण्याच्या पाण्याची आणि सांडपाण्याची पायाभूत सुविधा, पाइप आणि डिसेंलेशन प्लांट्ससह, नष्ट केली. रोम संनियमाच्या कलम 7 मध्ये “नाश” हा अन्न आणि औषधांपर्यंत प्रवेश नाकारून जाणीवपूर्वक मृत्यू कारणीभूत ठरविणे असे वर्गीकृत केले आहे. नरसंहार संनियमानुसार कलम II(c) मध्ये “जाणीवपूर्वक जीवनाच्या परिस्थिती लादणे जे शारीरिक नाशासाठी गणनापूर्ण आहे” याला नरसंहार असे परिभाषित केले आहे. इस्रायलची नाकेबंदी दोन्ही निकष पूर्ण करते.

आंतरराष्ट्रीय न्यायालय (ICJ), जगातील सर्वोच्च न्यायालयाने, या संकटाला थेट संबोधित केले आहे. दक्षिण आफ्रिकेने इस्रायलविरुद्ध दाखल केलेल्या नरसंहार खटल्यात, ICJ ने 26 जानेवारी 2024 रोजी तात्पुरत्या उपाययोजना जारी केल्या, ज्या 28 मार्च आणि 24 मे 2024 रोजी सुधारित केल्या गेल्या, आणि इस्रायलला आदेश दिले:

- नरसंहार कृत्ये रोखणे:** नरसंहार संनियमानुसार कृत्ये रोखण्यासाठी सर्व उपाययोजना करणे, ज्यात खून, गंभीर हानी पोहोचवणे, विनाशकारी परिस्थिती लादणे किंवा गाझातील पॅलेस्टिनियन्समधील जन्म रोखणे यांचा समावेश आहे.
- लष्करी पालन सुनिश्चित करणे:** त्याच्या लष्कराने नरसंहार कृत्ये न केल्याची खात्री करणे.
- प्रक्षोभकांना शिक्षा करणे:** सार्वजनिक नरसंहाराच्या प्रक्षोभकांना रोखणे आणि त्यांना शिक्षा करणे.
- मानवतावादी मदत देण्याची परवानगी देणे:** मानवतावादी सहाय्य आणि मूलभूत सेवांचा अबाधित पुरवठा सक्षम करणे.
- पुरावे जतन करणे:** नाश रोखणे आणि नरसंहाराच्या आरोपांशी संबंधित पुराव्यांचे जतन सुनिश्चित करणे.
- पालन अहवाल सादर करणे:** पालनासाठी घेतलेल्या उपायांवर एका महिन्याच्या आत अहवाल सादर करणे.
- रफाहवरील आक्रमण थांबवणे:** रफाहवरील लष्करी आक्रमण त्वरित थांबवणे, जे पॅलेस्टिनियन्सच्या शारीरिक नाशाला कारणीभूत ठरू शकणाऱ्या परिस्थिती निर्माण करू शकते.

इस्रायलने या कायदेशीर बंधनकारक आदेशांचे उल्लंघन केले आहे. WFP च्या 116,000 मेट्रिक टन अन्न सहाय्य अजूनही अवरोधित आहे, आणि रफाह मे 2024 पासून कब्जात आहे, ज्याने यापूर्वी इस्रायलच्या नियंत्रणाखाली नसलेला एकमेव सीमा क्रॉसिंग बंद केला. गाझातील दुष्काळ ही लपलेली शोकांतिका नाही; संयुक्त राष्ट्रांचे अहवाल, WHO ची आकडेवारी आणि भुकेल्या मुलांचे चित्र सामाजिक माध्यमांवर पुर येतात. इस्रायलचा पालन न करण्याचा नकार हा **आंतरराष्ट्रीय कायद्याचा स्पष्ट उल्लंघन** आहे, आणि त्याच्या कृती - भुकेने मारणे, बॉम्बस्फोट आणि विस्थापन - हे मानवाच्या इतिहासातील सर्वात चांगले दस्तऐवजीकरण केलेले परंतु सर्वात नाकारलेले नरसंहार आहे.

बदनामीचे खंडन: हा यहुदीद्वेष नाही

इस्रायलच्या कृतींचा निषेध करणे हा यहुदी धर्मावर हल्ला नाही. तो त्याचा बचाव करणे आहे.

“जर तुझा शत्रू भुकेला असेल, तर त्याला खायला भाकरी दे, आणि जर तो तहानलेला असेल, तर त्याला प्यायला पाणी दे.”

नीतिसूत्रे 25:21-22

गाझावर लादलेली संपूर्ण नाकेबंदी, प्रथम ऑक्टोबर 2023 मध्ये आणि आता मार्च 2025 पासून, त्यामुळे केवळ आंतरराष्ट्रीय कायद्याचे उल्लंघन नाही, तर हलाखाचेही उल्लंघन आहे.

“जो कोणी एकच जीव नष्ट करतो, त्याने संपूर्ण विश्व नष्ट केल्यासारखे मानले जाते.”

सन्हेद्रिन 4:5

यहुदी धर्म मानवी जीवनाला सर्व काही **पिकुह नेफेश** मानतो कारण प्रत्येक माणूस **बेत्सेलेम एलोहिम** - देवाच्या प्रतिमेत - निर्मित आहे. गाझाची माती 58,765 मानवांच्या रक्ताने भिजली आहे आणि ती आकाशाला हाक मारते जसे एकदा हाबेलच्या रक्ताने केली होती:

“तू काय केलेस? तुझ्या भावाच्या रक्ताचा आवाज जमिनीतून माझ्याकडे ओरडतो.”

उत्पत्ती 4:10

इस्रायलच्या धोरणांनी आणि कृतींनी नष्ट केले आहे: - सर्व वनस्पती जीवनाच्या 83% - शेतीच्या जमिनीच्या 70%, ज्यामध्ये शेत आणि बागांचा समावेश आहे - 45% हरितगृहांचा - 47% भूजल विहिरींचा - 65% पाण्याच्या टाक्यांचा - सर्व सांडपाणी प्रक्रिया सुविधांचा गाझामध्ये. पुन्हा एकदा, हे आंतरराष्ट्रीय कायद्याचे आणि हलाखाचे उल्लंघन करते.

“जेव्हा तू एका शहराला वेढा घालतोस... तिथली झाडे नष्ट करू नकोस... झाडे माणसे आहेत का, की तू त्यांना वेढा घालावा?”

अनुवाद 20:19

इस्रायल हे यहूदी राज्य नाही आणि यहूदींचे राज्य नाही. राज्य आणि जमिनीच्या विजयाला त्याच्या आज्ञापेक्षा वर ठेवणे ही अवोदा झारा आहे. युद्ध गुन्हे आणि निरपराध लोकांच्या हत्येचे समर्थन करण्यासाठी त्याचे नाव घेणे हे **चिल्लुल हाशेम** आहे.

कायदेशीर आणि नैतिक बंधन: नरसंहार थांबवा

80 वर्षांपूर्वीच्या तुलनेत, यावेळी जग म्हणू शकत नाही की त्याला माहिती नव्हते. **ICJ** ने त्याच्या तात्पुरत्या उपायांच्या आदेशात शक्य मानले की इस्रायलच्या गाझातील काही कृती नरसंहार संनियमानुसार कलम II अंतर्गत निषिद्ध कृती असू शकतात. **अॅन्नेस्टी इंटरनॅशनल** ने डिसेंबर 2024 मध्ये निष्कर्ष काढला की इस्रायलच्या गाझातील कृती नरसंहाराचा गुन्हा आहे. आणि नरसंहार अभ्यासकांमध्ये बहुसंख्य एकमत आहे की हेच निष्कर्ष आहे. **संयुक्त राष्ट्रे, जागतिक आरोग्य संघटना, जागतिक अन्न कार्यक्रम** आणि इतरांनी वारंवार चेतावणी दिली आहे की इस्रायलची नाकेबंदी अपरिहार्यपणे मानवनिर्मित दुष्काळ आणि अनेक लोकांच्या भुकेने मृत्यूला कारणीभूत ठरेल. तरीही, आंतरराष्ट्रीय समुदाय गप्प राहिला आहे, त्याच्या **कधीही पुन्हा नाही** शपथेचा आणि आंतरराष्ट्रीय कायद्यांतर्गत त्याच्या कर्तव्यात विश्वासघात केला आहे.

“नरसंहार याचा अर्थ असा नाही की राष्ट्राचा तात्काळ नाश... याचा अर्थ एक समन्वित योजना आहे... ज्याचा उद्देश राष्ट्रीय गटांच्या जीवनाच्या आवश्यक पायांचा नाश आहे.”
राफेल लेन्किन, ऑक्सिस रूल इन ऑक्युपाइड युरोप (1944)

इस्रायल आपल्या कृतींना सुरक्षेच्या नावाखाली समर्थन देतो. पण **कोणताही सिद्धांत मुलांना भुकेने मारणे, रुग्णालयांवर बॉम्बस्फोट करणे किंवा पाण्याच्या यंत्रणांचा नाश करणे आणि नागरिकांना सांडपाणी पिण्यास भाग पाडणे यांना समर्थन देत नाही.** हे संरक्षणाचे कृत्य नाहीत. हे **मानवतेविरुद्धचे गुन्हे** आहेत. ICJ च्या तात्पुरत्या उपाययोजना “नरसंहाराचा गंभीर धोका” याची पुष्टी करतात - 2007 मधील **बोस्निया आणि हर्जेगोविना विरुद्ध सर्बिया आणि मॉन्टेनेग्रो** प्रकरणात स्थापित केलेली मर्यादा, जी **सर्व राज्यांना** अशा धोक्याच्या स्पष्टतेनंतर **तात्काळ कारवाई** करण्यास बाध्य करते.

“नरसंहार रोखण्याची जबाबदारी यामुळे राज्यांना अशी उपाययोजना घेण्याची आवश्यकता आहे की जेव्हा त्यांना गंभीर धोक्याची जाणीव होते, किंवा सामान्यतः त्यांना जाणीव झाली पाहिजे होती, की नरसंहार कृत्ये घडू शकतात.”
बोस्निया आणि हर्जेगोविना विरुद्ध सर्बिया आणि मॉन्टेनेग्रो प्रकरणातील आंतरराष्ट्रीय न्यायालयाचा निर्णय

जागतिक आरोग्य संघटनेने (WHO) पुष्टी केली आहे की मार्च 2025 पासून किमान 57 मुले कुपोषणामुळे मरण पावली आहेत - हा आकडा कदाचित अहवाल यंत्रणांच्या पतनामुळे कमी आहे. जर ही पाश्चिमात्य मुले मरण पावली असती, तर जागतिक संताप उफाळला असता. त्याऐवजी, पॅलेस्टिनियन्सना अमानवीय मानले जाते, आणि त्यांचे दुख नजरअंदाज केले जाते. ICJ च्या उपाययोजनांचा अंमल करण्यात जगाचा अपयश हा गाझातील लोकांसाठी मृत्यूचा निर्णय आहे.

निष्कर्ष: इतिहासाचा दोषारोपण करणारा निकाल

इस्रायलच्या गाझातील कृती दुसऱ्या हॉलोडोमोरच्या समकक्ष आहेत - भुकेने नरसंहार, एक जाणीवपूर्वक लादलेली भूक संकट एका लोकांचा नाश करण्यासाठी. अन्न, पाणी आणि वैद्यकीय सहाय्याचा हा व्यवस्थित नकार हा आंतरराष्ट्रीय कायद्याचा उघड उल्लंघन आहे. हे नरसंहाराचे **Actus Reus** पूर्ण करते: सामूहिक मृत्यूची शारीरिक अंमलबजावणी. इस्रायलचे 2024 मधील आंतरराष्ट्रीय न्यायालयाच्या तात्पुरत्या उपाययोजनांचे उघड उल्लंघन **Mens Rea** ची पुष्टी करते - नरसंहार संनियमानुसार नष्ट करण्याचा गुन्हेगारी हेतू.

“कधीही पुन्हा नाही” हा वचन रिकामा आहे जर आंतरराष्ट्रीय कायदा इस्रायलला लागू होत नसेल. मानवाधिकारांचा कोणताही अर्थ नाही जर ते पॅलेस्टिनियन्सपर्यंत विस्तारित नसतील.

आमच्या सरकारांच्या निष्क्रियतेने आम्हाला 21 व्या शतकातील सर्वात मोठ्या गुन्ह्याचे साक्षीदार बनवले आहे.

कायदेशीर आणि नैतिक हिसाब होईल - यात कोणतीही शंका नाही. एकमेव प्रश्न आहे कधी. आणि तो वेळेवर येईल का जीवन वाचवण्यासाठी, की फक्त त्यांच्यासाठी शोक करण्यासाठी. या शतकाचा उर्वरित भाग या विलंबाने, या अपयशाने, या प्रश्नाने त्रस्त राहील: **आम्ही हे का होऊ दिले?**

मौन हे सहभाग आहे. आणि इतिहास नरसंहाराच्या समोर मौन राहणाऱ्यांवर दयाळू राहणार नाही.